

Valtuustoaloite: Rakennetun ympäristön lautakunnan alaisten toimialojen ulkoistamiselvitys

Kaupunginhallitus 18.05.2026 § 146

167/00.01.04/2024

Valmistelija Tekninen johtaja Jarkko Vimpari

Valtuutettu Jonne Törmäkankaan esittämä Raahen Perussuomalaiset valtuustoryhmän valtuustoaloite 26.2.2024:

Raahen kaupungin velkataakan keventämiseksi meidän tulisi tarkastella mahdollisimman monia erilaisia keinoja säästöjen saavuttamiseksi. Mm. Oulun kaupunki on päättänyt viime vuonna ulkoistaa kokonaan infra-liikelaitoksensa, rakentamispalvelut sekä katu- ja viheralueiden kunnossapidon tavoitellen peräti 1,9 miljoonan euron vuosittaisia säästöjä. Esitän, että Raahen kaupunki selvittää omat ulkoistamisesta saatavat säästömahdollisuutensa vastaavanlaisesta rakennetun ympäristön lautakunnan alaisesta toiminnasta, pois lukien suunnittelu- ja valvontatoiminnot. Selvityksessä tulee ottaa huomioon mahdollisesti saatavien säästöjen lisäksi, ainakin työllisyysvaikutukset, sekä tuotetun palvelun laadun takaaminen vähintäänkin nykyisellä tasolla.

Tekninen johtaja Jarkko Vimparin vastaus 5.5.2026:

On hienoa, että valtuutetut kantavat huolta kaupungin taloudesta. Myös erilaisten ajatusten tuominen mukaan keskusteluun on hyvin tervetullutta.

Toimintojen ulkoistaminen ei automaattisesti tarkoita rahallista säästöä. Säästöpotentiaali olisi merkittävä, mikäli voitaisiin osoittaa nykyisen toimintamallin olevan jotenkin erityisen tehoton tai toimivan huonosti. Tällaista indikaatiota ei kuitenkaan ole, vaan toiminnan jatkuvalla kehittämisellä toimintaa on saatu tehostettua, eikä esim. henkilömitoituksessa ole tällä hetkellä ns. löysää. Kulujen karsiminen laadusta ja palvelun määrästä tinkimättä kuulostaa hieman haasteelliselta, varsinkin kun yleinen kustannustaso on jatkuvassa nousussa.

Aloitteessa tarkoitettaneen koko rakennetun ympäristön lautakunnan alaista toimialaa ja sen kaikkia tulosalueita. Ulkoistamisen suurin potentiaali liittyy niihin tulosalueisiin, joissa työntekijöitä on eniten. Henkilömäärän mukaisesti järjestettynä toimialan tulosalueet ovat: ateria- ja puhtauspalvelu, liikuntapalvelut, kuntatekniikka, tilahallinta, maankäyttö ja -mittaus, rakennus- ja ympäristövalvonta sekä hallinto.

Ateria- ja puhtauspalveluissa on paljon käytännön kokemusta, joiden mukaan esim. siivoaminen on omana työnä edullisempaa ja laadukkaampaa kuin ostopalveluna teettäminen. Liikuntapalveluiden ulkoistamisella on nähty lähikunnissa merkittävää käyttäjäkustannusten nousua ulkoistamisen seurauksena. Esim. Limingan jäähallin tuntihinnat ovat 2,5-3 kertaisia Raahen jäähalliin verrattuna. Yhtenä kuntien tehtävänä on hyvinvoinnin edistäminen, jolloin liikunnan mahdollistaminen kohtuullisin kustannuksin on merkittävä tekijä. Merkittävä osa kuntatekniikan ja tilahallinnan kunnossapitotöistä ja investointien toteuttamisesta on ulkoistettuna jo tälläkin hetkellä. Oman työn osuus kokonaisuudesta on vähemmistönä, jolloin ulkoistuksella saatava säästöpotentiaali pienenee. Aikaisemmissa selvityksissä (esim. Kuntamaisema 2018) on todettu, että toimialan jokaisen tulosalueen asukaskohtainen kustannus on verrattain edullinen tai korkeintaan keskinkertainen verrokkikuntiin verrattuna.

Edellisiin esimerkkeihin viitaten lähes koko toimialaa koskevan ulkoistamisselvityksen teettämiselle ei ole nähty suurta tarvetta. Tällainen selvitystyö on niin laaja paketti, että sitä ei voi tehdä muiden töiden ohessa. Työ vaatii merkittävästi ulkopuolisen asiantuntijan työtä, jonka lisäksi oman henkilökunnan selvittelytyötä useita henkilötyökuukausia. Tällaisen selvityksen tilaamiseen ei ole varattu varoja 2026 talousarvion yhteydessä, vaan tilaaminen on mahdollista vain lisätalousarvion kautta. Ja jotta riittävän tietopohjan saamiseksi kyetään varaamaan riittävästi omia henkilöresursseja, tulee osoittaa myös mitä töitä jätetään tekemättä selvityksen aikana. Kaupunkiorganisaation rakenneuudistustyöryhmä on aloittanut työnsä vuoden 2026 alussa ja työ pitäisi valmistua toukokuun loppuun 2026 mennessä. Tällainen selvitys tehdään, mikäli rakenneuudistustyöryhmä sellaista esittää ja kaupunginvaltuusto hyväksyy esityksen.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mikkola-Riekkinen Leena

Päätösesitys

Esitetään kaupunginvaltuustolle:

Annetaan valtuustoaloitteeseen tekninen johtaja Jarkko Vimparin valmisteleva vastaus.

Todetaan asia aloitteena loppuun käsitellyksi.

Päätös

Hyväksyi esityksen.